מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל לכלכלה ותקציבים

מערכת החינוך

לשנת הלימודים תשע"ז

ירושלים, אב התשע"ו, אוגוסט 2016

תוכן העניינים

א. נתונים מרכזיים על מערכת החינוך

מצבת התלמידים בשנת הלימודים תשע"ו 3

מספר התלמידים בחינוך העברי ובחינוך הערבי תשע"ו 4-7

תלמידים במערכת החינוך בבתי הספר לפי מגזר 8

תלמידים במערכת החינוך היסודי, פילוח לפי מגזר 9

תלמידים במערכת החינוך היסודי, פילוח לפי מגזר וסוג פיקוח..... 10

תלמידים במערכת החינוך היסודי הערבי, פילוח לפי מגזר וסוג פיקוח..... 11

נתונים על בתי-הספר 12

סטודנטים במוסדות להכשרת עובדי הוראה..... 13

אחוז האקדמאים בקרב מורים בבתי הספר היסודיים..... 14

אחוז האקדמאים בקרב מורים בבתי הספר העל היסודיים..... 15

עובדי הוראה במערכת החינוך הרגיל הרשמי* - מבחר מדדים..... 16

התפלגות גילאי עובדי ההוראה בחינוך הרגיל הרשמי לפי שלב חינוך תשע"ו 17

שיעור הנשים בקרב עובדי הוראה בחינוך הרגיל*..... 18

ב. תקציב משרד החינוך

התקציב במחירים קבועים ושוטפים 2000-2016..... 19

השינוי השנתי במספר התלמידים ובתקציב משרד החינוך 20

עוגת התקציב הרגיל של משרד החינוך 2016 לפי מיון כלכלי (כולל רזרבה).. 21

השתתפות בתקציב השלטון המקומי 2010-2016..... 22

מקור הנתונים:

- משרד החינוך, מינהל כלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).
- נתוני החינוך הגבוה וההוצאה הלאומית לחינוך, מקורם בלמ"ס
- נתוני תשע"ו ארעיים ונכונים לחודש אוגוסט 2016

א נתונים מרכזיים על מערכת החינוך

מצבת התלמידים בשנת הלימודים תשע"ו 2015/16 (באלפים)

שנה	תש"ס 1999/2000	תשס"ה 2004/05	תשע"א 2010/11	תשע"ד 2013/14	תשע"ה 2014/15	תשע"ו 2015/16 ארעי	שינוי באחוזים מתשס"ה לתשע"ו
סך הכול	1841	2013	2238	2405	2468	2512	25%
גני ילדים ציבוריים*	280	332	373	440	465	478	44%
מזה: גן חובה	*116*	*132*	*157*	*167*	*168*	*177*	34%
חינוך יסודי**	740	787	902	948	972	987	25%
מזה: כיתות א'	*114*	*126*	*139*	*146*	*157*	*157*	24%
חטיבות-ביניים	243	256	264	276	281	288	13%
חטיבות עליונות	322	348	368	398	411	419	20%
מזה: כיתות י"ב	*90*	*99*	*105*	*112*	*119*	*120*	21%
חינוך גבוה***	216	255	317	328	326	326	28%
מזה: מוסדות להכשרת מורים וגננות	*31*	*35*	*44*	*52*	*54*	*56*	60%
מוסדות אחרים****	40	35	14	15	14	14	-60%

* גילאים 3 ומעלה, לא כולל גנים פרטיים – נתוני חודש ינואר

** כולל תלמודי-תורה ובתי ספר מיוחדים.

*** אוניברסיטאות, מכללות וחינוך על-תיכוני, לא כולל אוניברסיטה פתוחה.

**** משנת הלימודים תשע"א, לא נכללו המוסדות החרדים שנכללו בשנים קודמות ונכללו תלמידים בבתי ספר לחניכים בפיקוח משרד התמ"ת.

מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה). נתוני חינוך גבוה מקורם מהלמ"ס.

מספר התלמידים בחינוך העברי ובחינוך הערבי

תשע"ו 2015/16 (באלפים)

	סה"כ	חינוך עברי	חינוך ערבי
סך הכול	2172	1634	538
גני ילדים ציבוריים*	478	377	101
חינוך יסודי**	987	741	246
חטיבות-ביניים	288	200	88
חטיבות עליונות	419	316	103

75% מכלל התלמידים בתשע"ו לומדים בחינוך העברי ו 25% בחינוך הערבי.

* גילאי 3 ומעלה, לא כולל גנים פרטיים (נתוני ינואר 2016)

** כולל תלמודי-תורה ובתי ספר מיוחדים.

מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה)

תלמידים במערכת החינוך

מספר התלמידים (באלפים) בבתי הספר ובגני הילדים, תשס"ה-תשע"ו

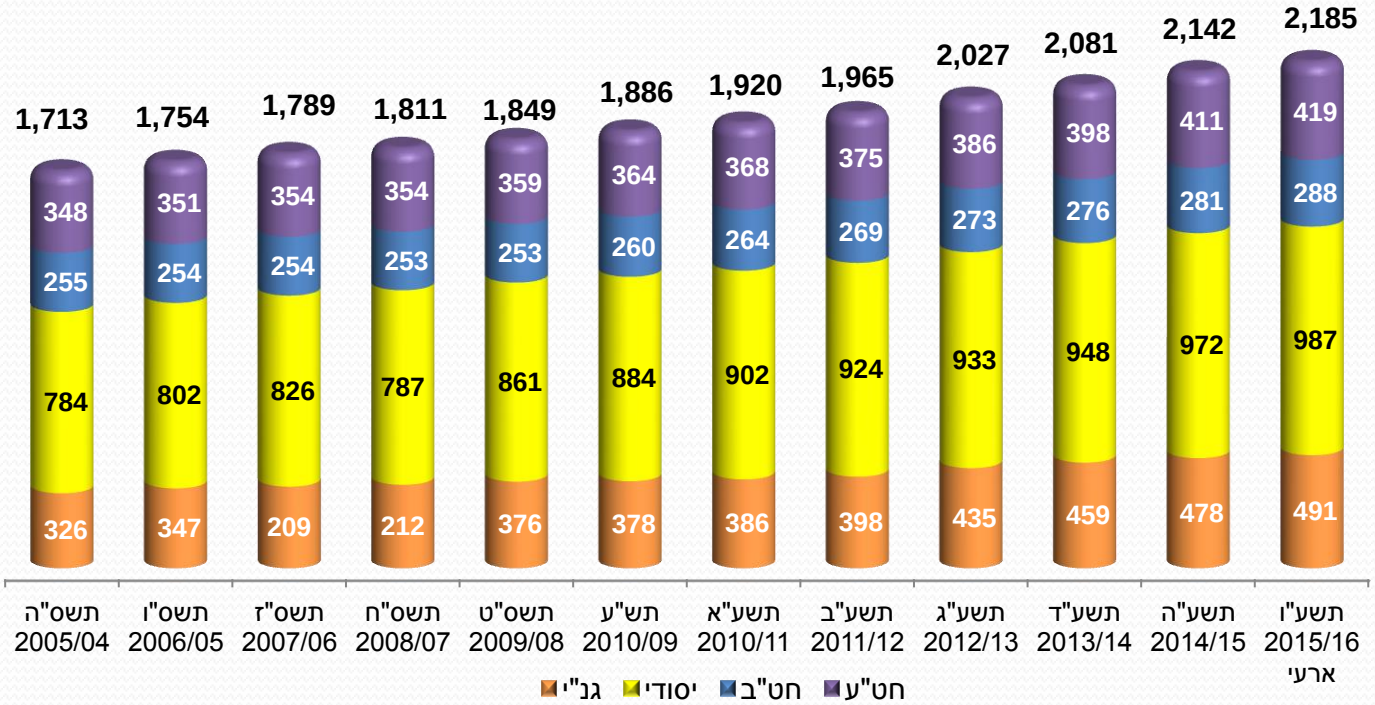

- **בתשע"ו (2015/16) יש 2.185 מיליון תלמידים לעומת 1.713 מיל' בשנת תשס"ה (2004/05).**
- **בין שנת הלימודים תשס"ה לתשע"ו גדל מספר התלמידים בחינוך הקדם יסודי ב-51% (בעקבות יישום ועדת טרכטנברג), בחינוך היסודי ב-26%, בחטיבת הביניים ב- 13% ובחטיבה העליונה ישנה עליה במספר התלמידים בשיעור של 20%.**
- **לקראת שנת הלימודים תשע"ז צפוי גידול של 38,000 תלמידים מגן חובה ועד החטיבה העליונה.**

*נתוני גני הילדים נכונים לסוף שנה

מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

תלמידים במערכת החינוך

מספר התלמידים (באלפים) בבתי הספר ובגני הילדים בחינוך העברי, תשס"ה-תשע"ו

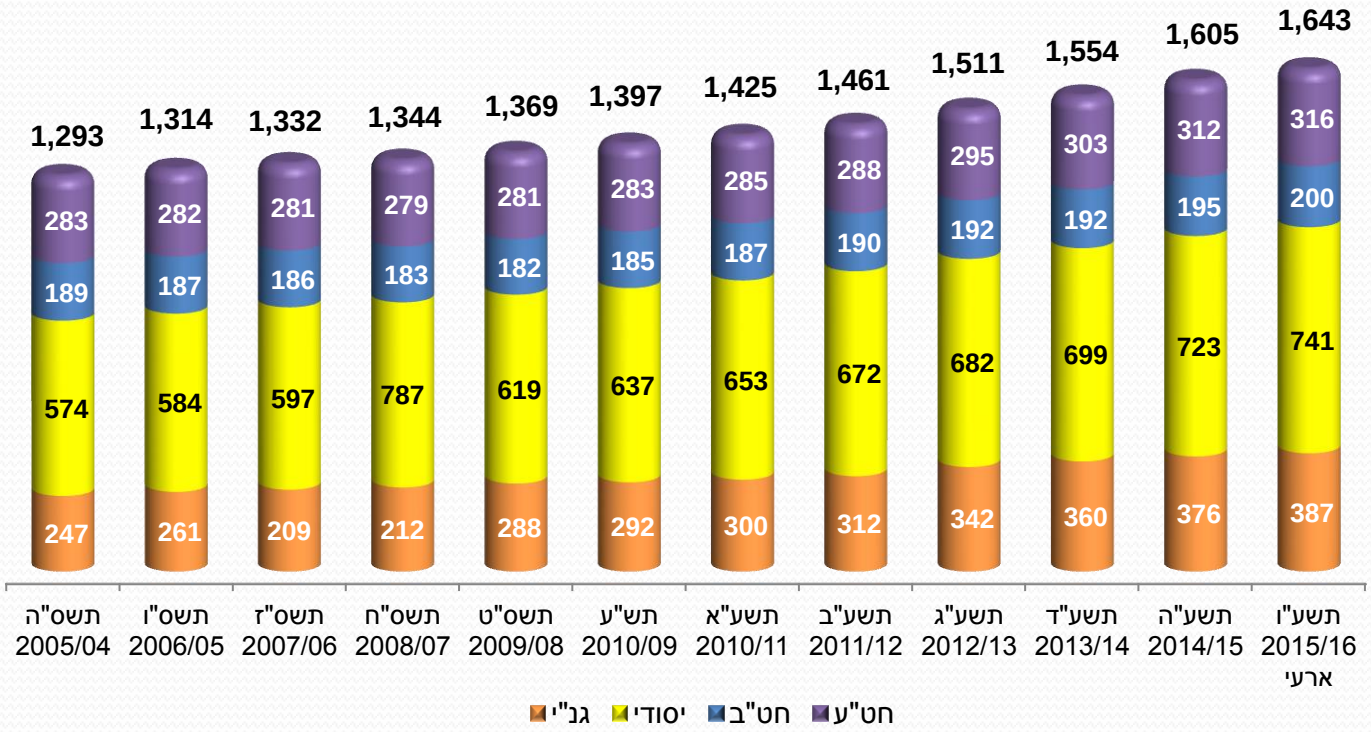

- **מספר התלמידים בתשע"ו (2015/16) הוא 1.643 מיליון לעומת 1.293 מיל' בשנת תשס"ה (2005/04).**
- **בין שנת הלימודים תשס"ה - תשע"ו גדל מספר התלמידים בחינוך הקדם יסודי ב – 57%, ביסודי ב – 29%, בחטיבת הביניים ב – 6% ובחטיבה העליונה ב - 12%.**

*נתוני גני הילדים נכונים לסוף שנה

מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

תלמידים במערכת החינוך

מספר התלמידים (באלפים) בבתי הספר ובגני הילדים בחינוך הערבי, תשס"ה-תשע"ו

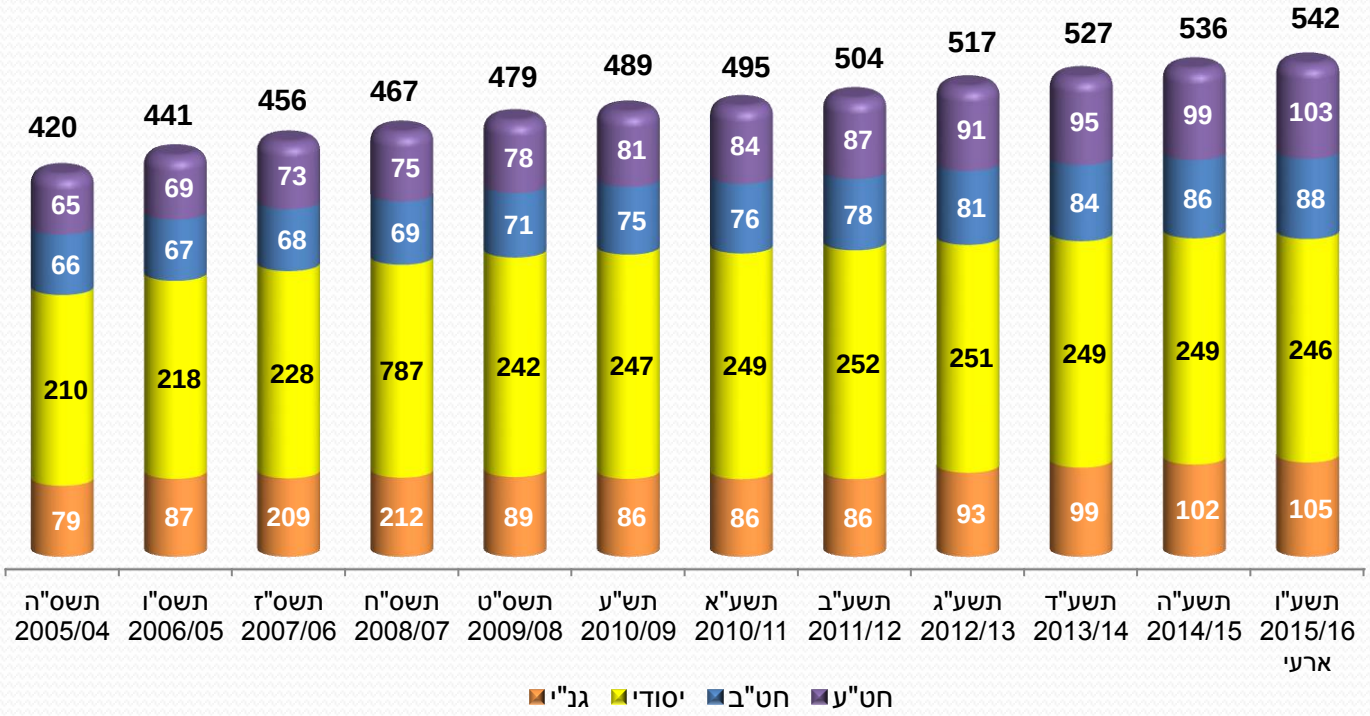

- **מספר התלמידים בתשע"ו (2015/16) הוא 542 אלף לעומת 420 אלף בשנת תשס"ה (2005/04).**
- **בין שנת הלימודים תשס"ה - תשע"ו גדל מספר התלמידים בחינוך הקדם יסודי ב – 33%, ביסודי ב – 17%, בחטיבת הביניים ב – 33% ובחטיבה העליונה ב-59%.**

*נתוני גני הילדים נכונים לסוף שנה

מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

תלמידים במערכת החינוך

מספר התלמידים (באלפים) בבתי הספר לפי מגזר, תשס"ו-תשע"ו

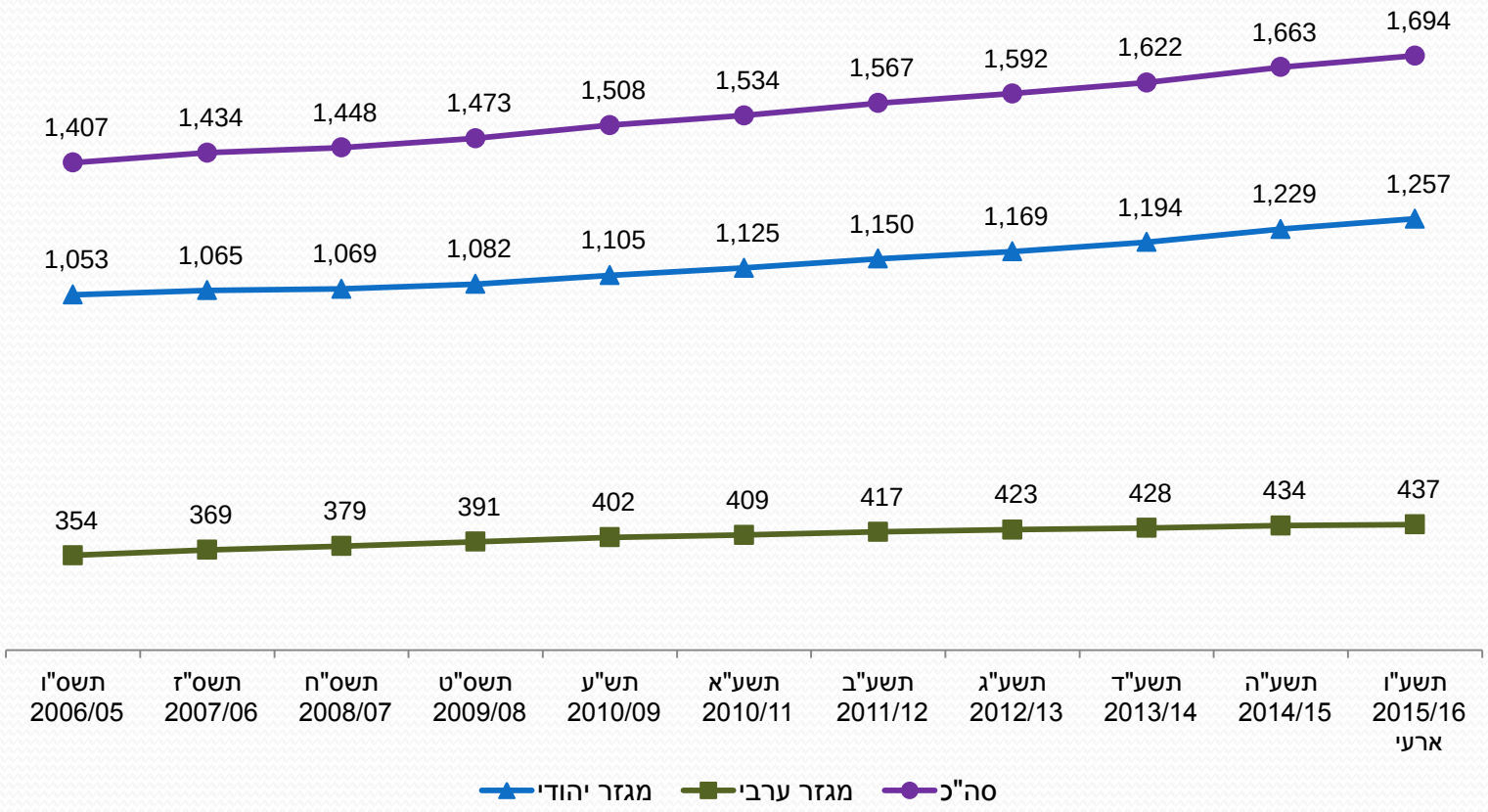

בין השנים תשס"ו לתשע"ו מספר התלמידים בבתי הספר גדל בשיעור של כ-20%. החינוך העברי גדל בשיעור של כ-19% ומהווה כיום כ-74% מסך התלמידים, החינוך הערבי גדל בשיעור 23%, ומהווה כיום כ- 26% מסך התלמידים.

מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

תלמידים במערכת החינוך

מספר התלמידים (באלפים) בחינוך היסודי לפי מגזר, תשנ"ו-תשע"ו

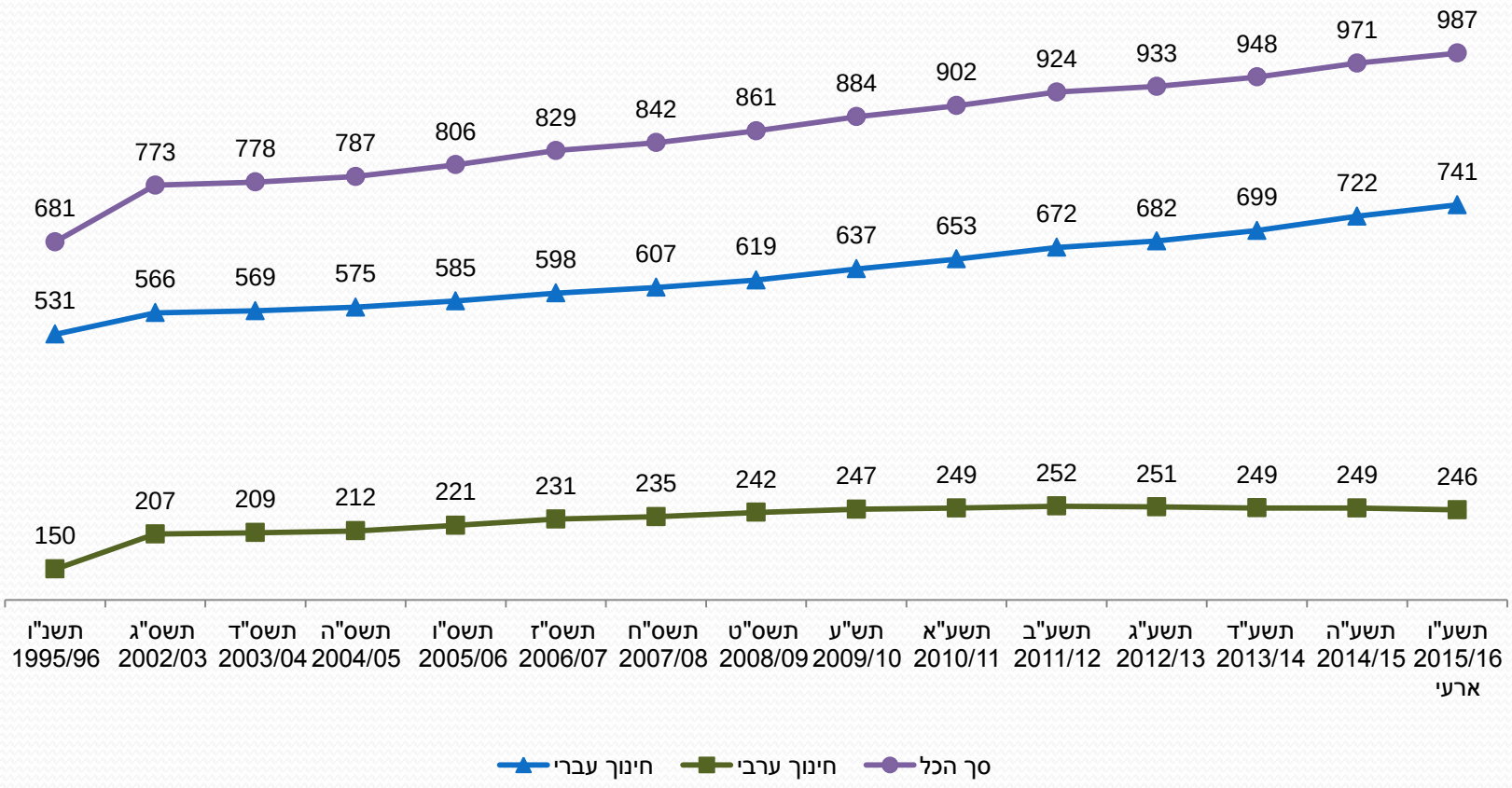

בין השנים תשס"ה לתשע"ו מספר התלמידים בחינוך היסודי גדל בשיעור של כ-25%, החינוך העברי גדל בשיעור של כ-29% ומהווה כיום כ-75% מסך התלמידים. החינוך הערבי גדל בשיעור 16%, ומהווה כיום כ- 25% מסך התלמידים.

מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

תלמידים במערכת החינוך

מספר התלמידים (באלפים) בחינוך היסודי לפי מגזר ופיקוח, תשנ"ו-תשע"ו

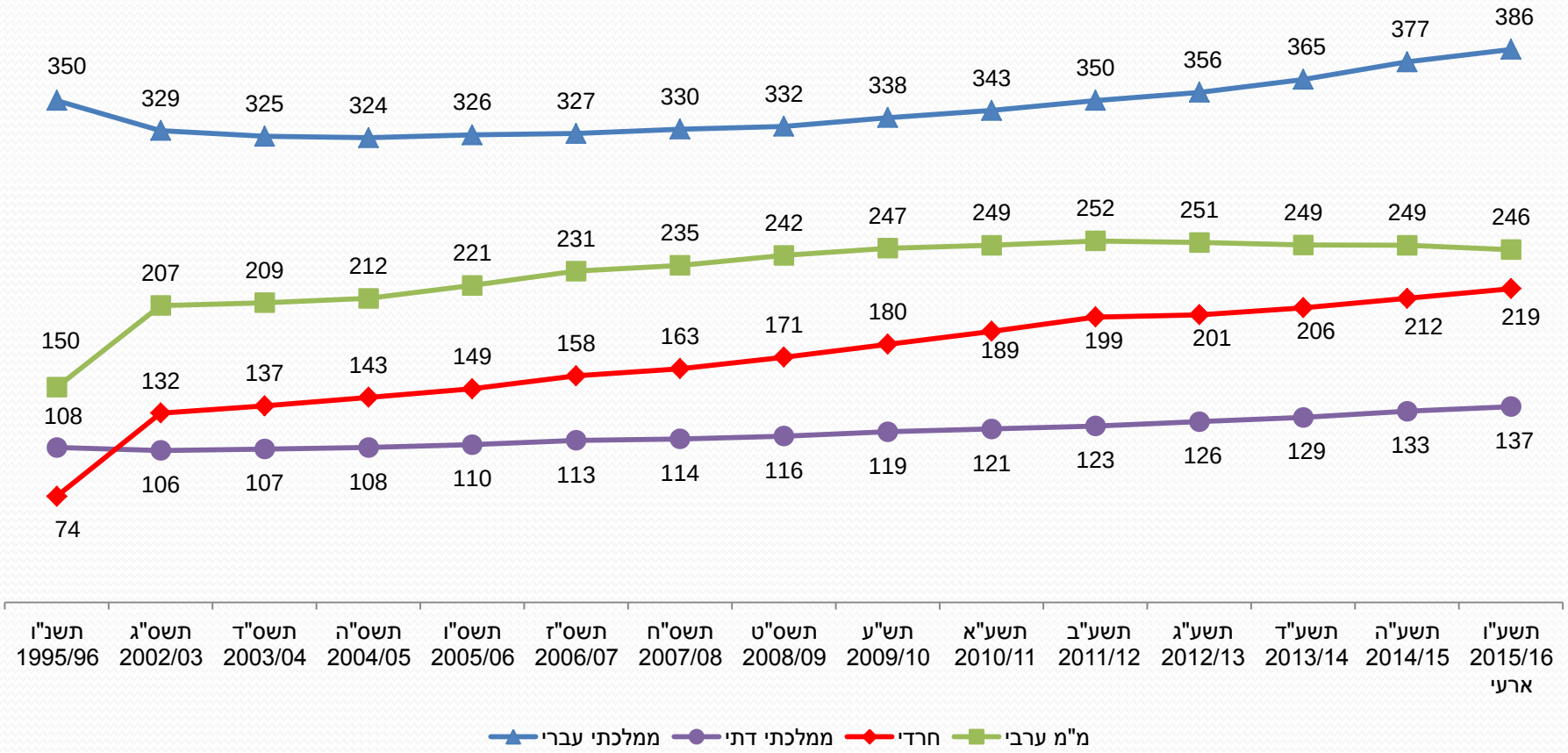

בין השנים תשס"ה לתשע"ו מספר התלמידים בחינוך היסודי העברי גדל בשיעור של כ-29%, החינוך הערבי גדל בשיעור 16%, ומהווה כיום כ- 25% מסך התלמידים. החינוך הממלכתי עברי מהווה כ-52% מסך התלמידים בחינוך היהודי. החינוך הממלכתי דתי גדל בשיעור של כ-27% והחינוך החרדי גדל בשיעור של כ-53% ומהווה כ-30% מסך התלמידים בחינוך היהודי.

תלמידים במערכת החינוך

מספר התלמידים (באלפים) בחינוך היסודי ערבי לפי מגזר, תשס"ג-תשע"ו

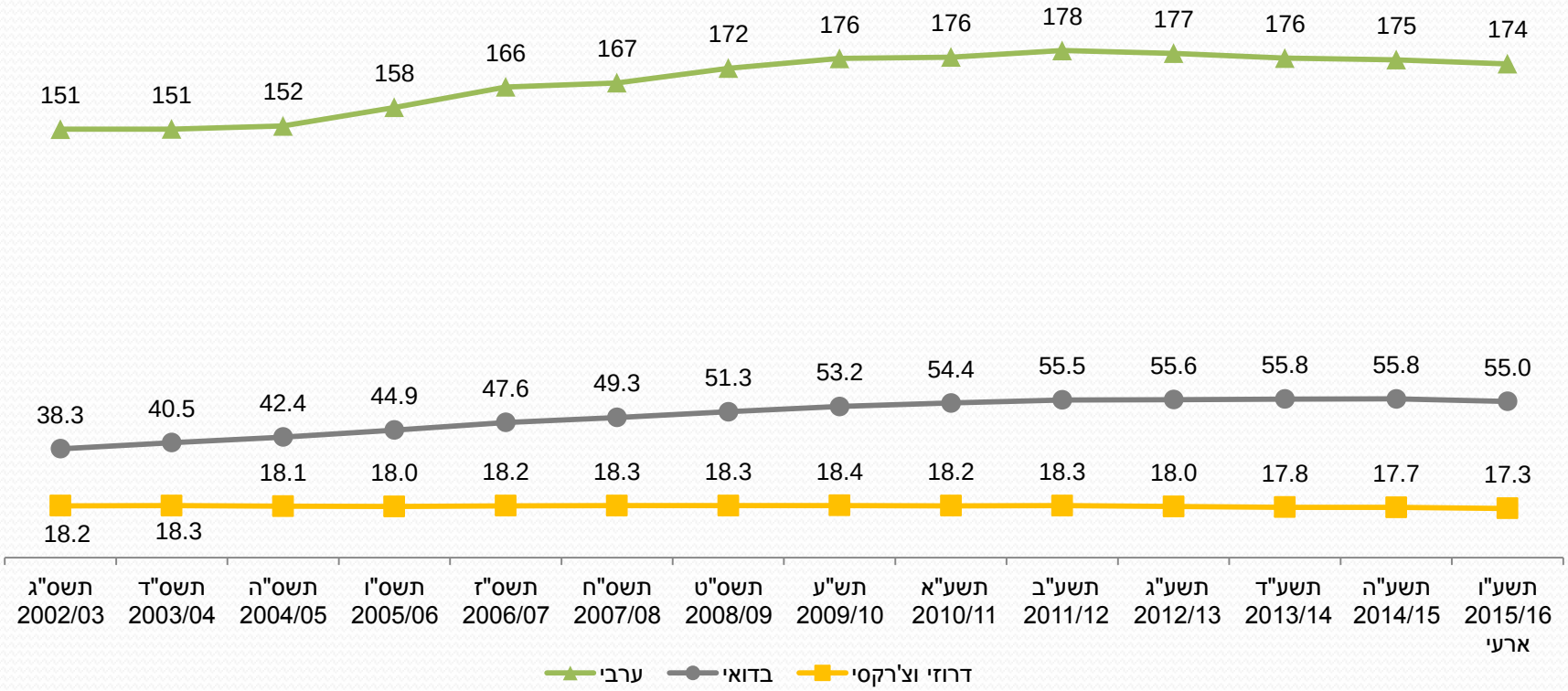

בין השנים תשס"ה לתשע"ו, מספר התלמידים במגזר הערבי גדל ב- 16% ומהווה כיום כ-71% מכלל תלמידי החינוך היסודי ערבי, המגזר הבדואי גדל בשיעור 30% ומהווה כיום כ – 22% מסך התלמידים והמגזר הדרוזי וצ'רקסי ירד ב - 4% ומהווה כיום כ – 7% מסך התלמידים בחינוך היסודי הערבי.

מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

נתונים על בתי הספר
תלמידים, מוסדות, כיתות ועובדי הוראה*

שנה	תש"ס 1999/2000	תשס"ה 2004/05	תשע"ג 2012/13	תשע"ד 2013/14	תשע"ה 2014/15	תשע"ו 2015/16 (ארעי)
תלמידים	1,305,000	1,391,000	1,592,000	1,622,000	1,663,000	1,694,000
מוסדות	3,543	3,813	4,481	4,585	4,663	4,733
כיתות (בפועל)	48,800	51,900	63,600	64,950	66,606	68,172
עובדי הוראה	104,000	116,000	147,000	152,000	156,000	161,000

הנתונים מתייחסים לבתי-ספר בחינוך היסודי, בחטיבות-הביניים ובחטיבות העליונות,
ואינם כוללים את גני הילדים, החינוך הגבוה ומוסדות אחרים.
נתוני עובדי ההוראה כוללים את המורים ברשתות העצמאי, המעיין והת"תים ומחושבים לפי נתוני תשע"ג.
* ללא גננות, מס' גננות במוסדות גן בלבד (בחינוך רשמי) לשנת תשע"ו (ארעי) – 17,000 גננות.

מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

נתונים על בתי הספר
תלמידים, מוסדות, כיתות ועובדי הוראה*
הגידול מתשע"א לתשע"ו

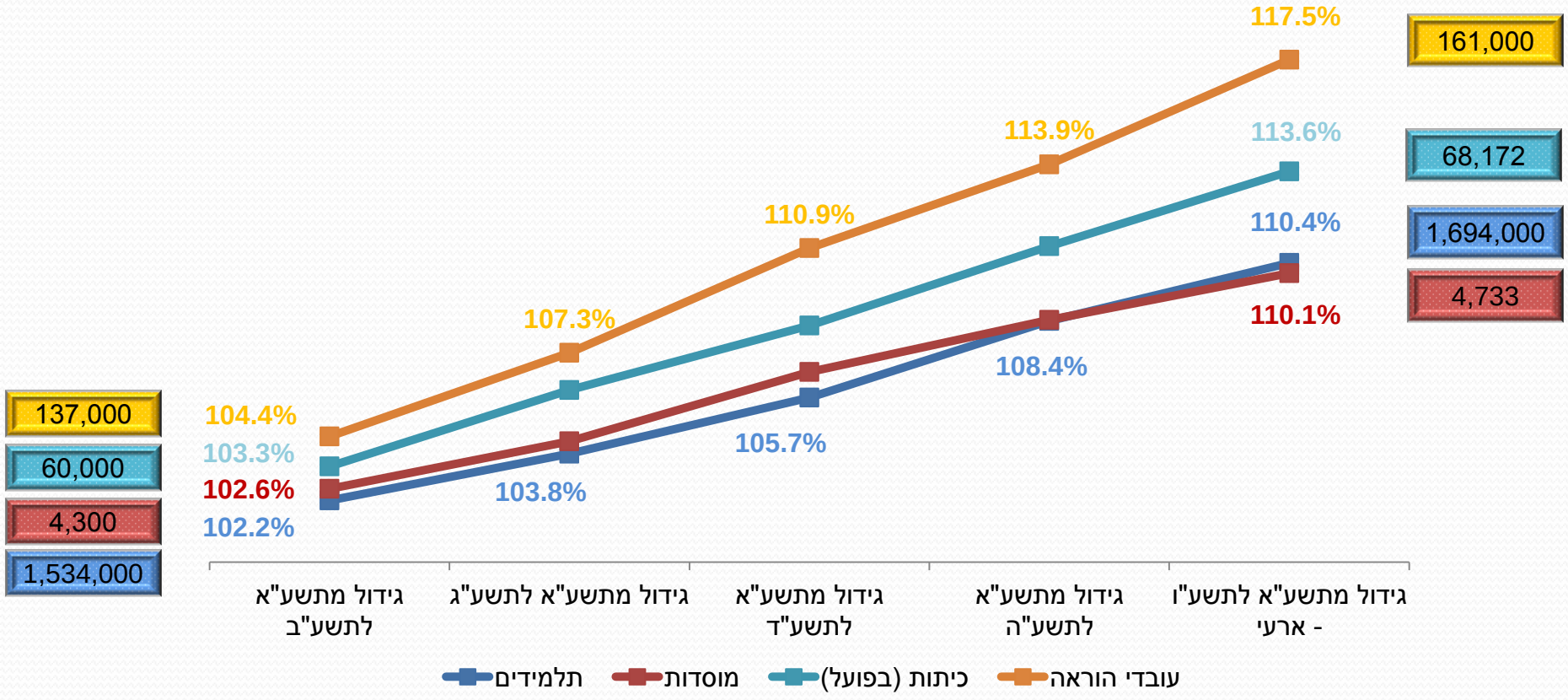

הנתונים מתייחסים לבתי-ספר בחינוך היסודי, בחטיבות-הביניים ובחטיבות העליונות,
ואינם כוללים את גני הילדים, החינוך הגבוה ומוסדות אחרים.
נתוני עובדי ההוראה כוללים את המורים ברשתות העצמאי, המעיין והת"תים ומחושבים לפי נתוני תשע"ג.
* ללא גננות, מס' גננות במוסדות גן בלבד (בחינוך רשמי) לשנת תשע"ו (ארעי) – 17,000 גננות.

מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

סטודנטים במוסדות להכשרת עובדי הוראה*

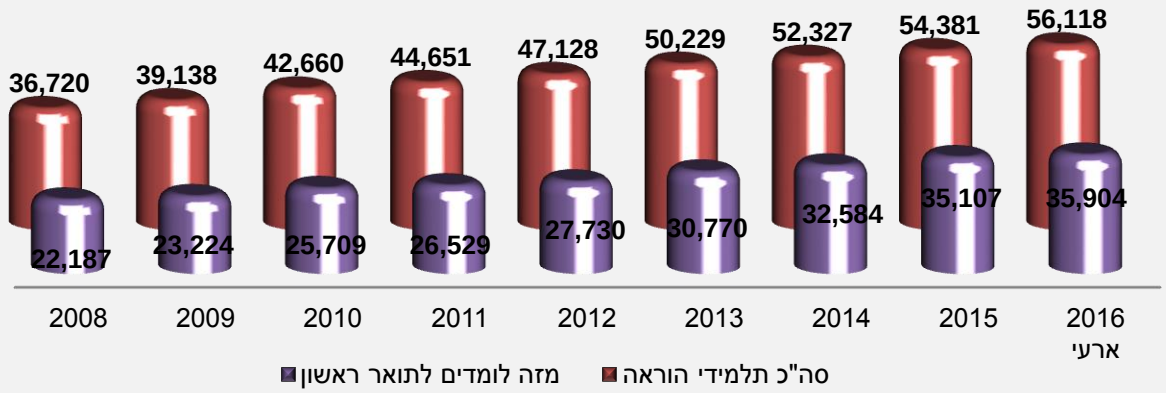

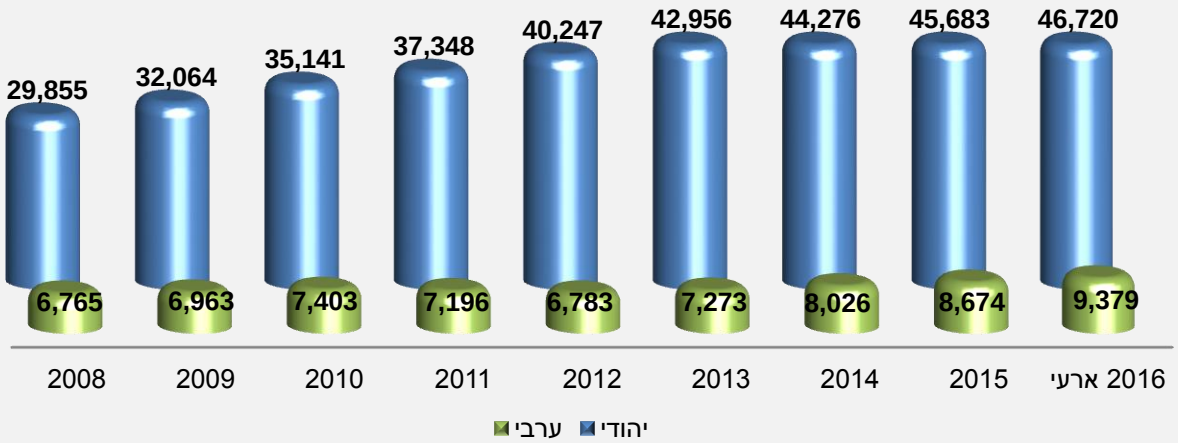

מספר התלמידים במוסדות להכשרת עובדי הוראה הגיע לכ- 56,000 בשנת תשע"ו, גידול של 53% לעומת שנת 2008.

64% מסך תלמידי ההוראה הינם סטודנטים הלומדים לתואר B.Ed.

במגזר הערבי 100% מתלמידי ההוראה לומדים לתואר B.Ed לעומת כ-56% בלבד במגזר היהודי, הסיבה לכך היא שבחינוך החרדי לא לומדים לתואר B.Ed.

*כולל תלמידי מכללות בתהליך קבלת הרשאה להסמכה אקדמית אך לא כולל הפקולטות לחינוך באונ' מכיוון שאינן מתוקצבות ע"י משרד החינוך.

מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

אחוז האקדמאים בקרב מורים בבתי הספר היסודיים*

(לפי מעמד משפטי)

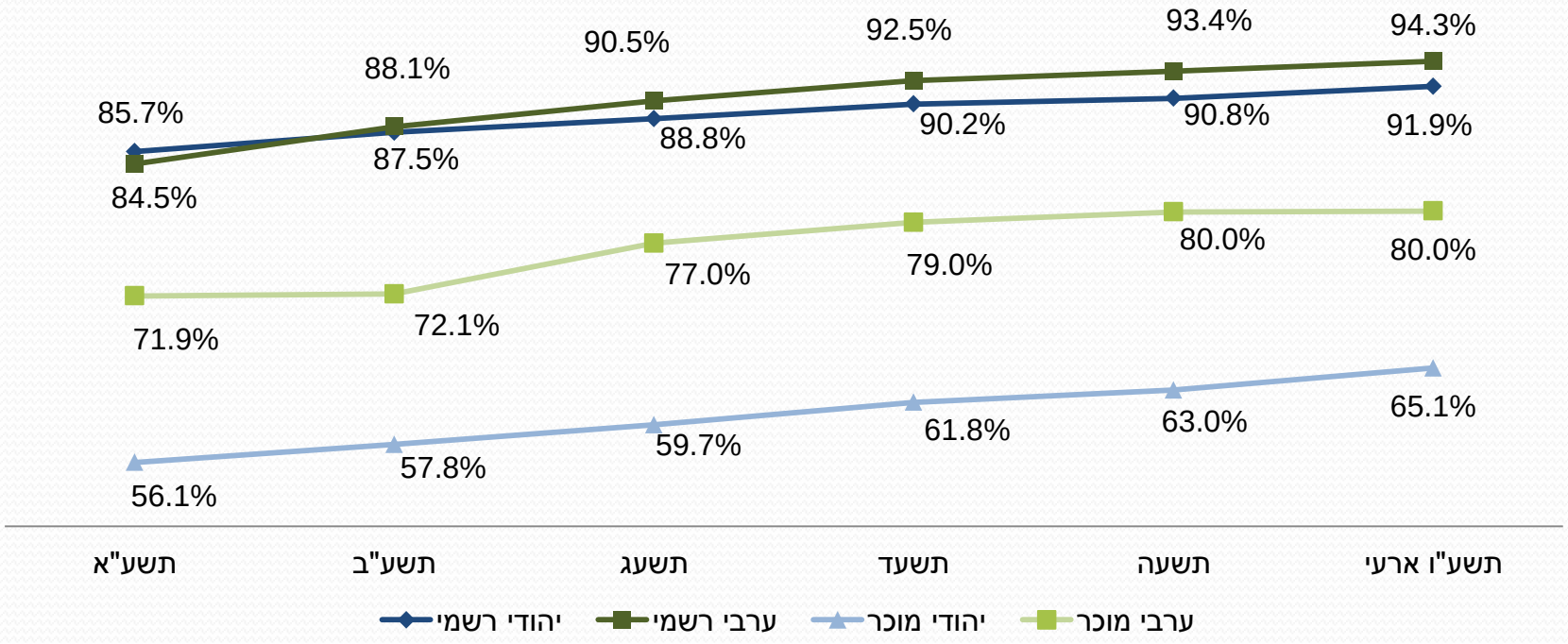

בין השנים תשע"א לתשע"ו, אחוז המורים בעלי תואר אקדמי בחינוך העברי הרשמי עלה בכ- 6% ובחינוך הערבי הרשמי חל גידול בכ – 10%.

בכלל החינוך העברי חל גידול של כ- 7% ובכלל החינוך הערבי גידול של כ- 9% בשיעור האקדמאים.

* מורים בבתי הספר רשמיים ומוכרים (ללא מוסדות הפטור)

מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

אחוז האקדמאים בקרב מורים בבתי הספר העל היסודיים*

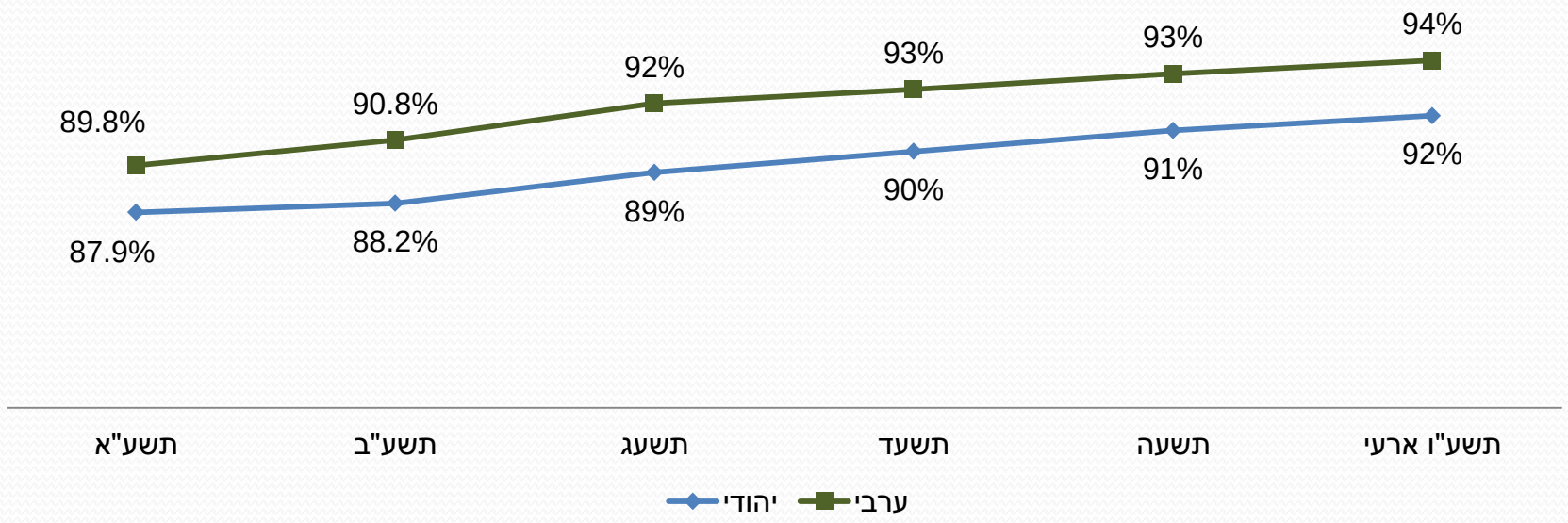

בין השנים תשע"א לתשע"ו חל גידול של כ- 4% בשיעור המורים בעלי תואר אקדמי בחינוך העברי והערבי.

* האוכלוסייה-מורים בבתי הספר רשמיים ומוכרים (ללא מוסדות הפטור) בעל יסודי כולל הן את חטיבות הביניים והן את החטיבות העליונות

מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

עובדי הוראה במערכת החינוך הרגיל הרשמי* - מבחר מדדים

(במונחי עובדי הוראה)

תשע"ו (ארעי)	קדם יסודי		יסודי		חטיבות ביניים		חטיבות עליונות	
2015/16	עברי	ערבי	עברי	ערבי	עברי	ערבי	עברי	ערבי
בעלי דרגת שכר אקדמית	87%	93%	91%	94%	94%	96%	90%	90%
בעלי דרגת שכר מ.א. ומעלה	16%	13%	32%	21%	46%	29%	44%	44%
אחוז נשים	99%	100%	90%	78%	79%	69%	72%	72%
גיל מורה ממוצע	42	40	43	39	45	39	46	40
גיל חציוני	42	41	42	38	45	38	45	38
אחוז גיל 50 ומעלה	29%	19%	28%	15%	34%	16%	38%	21%
גילאי עד 29	12%	7%	11%	14%	7%	16%	7%	18%
ממוצע שנות ותק מוכרות בהוראה	15	16	15	479	17	14	19	13

תשס"ח	קדם יסודי		יסודי		חטיבות - הביניים		חטיבות-עליונות מוכר ורשמי	
2007/08	עברי	ערבי	עברי	ערבי	עברי	ערבי	עברי	ערבי
בעלי דרגת שכר אקדמית	65%	64%	77%	71%	90%	85%	82%	85%
מזה, בעלי דרגת שכר MAומעלה	9%	2%	20%	7%	36%	16%	36%	24%
אחוז נשים	99%	100%	92%	73%	84%	56%	70%	43%
גיל מורה ממוצע	44	37	43	36	45	38	46	39
גיל חציוני	45	35	44	34	45	37	46	38
אחוז גיל 50 ומעלה	35%	10%	29%	13%	34%	14%	39%	17%
גילאי עד 29	7%	24%	9%	28%	6%	20%	7%	18%
ממוצע שנות ותק מוכרות בהוראה	19	12	17	13	19	14	19	14

- בחט"ע המעמד המשפטי הינו מוכר ורשמי בחינוך הרגיל.

מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

התפלגות גילאי עובדי ההוראה בחינוך הרגיל הרשמי בכל שלבי החינוך

בשנת תשע"ו (לפי עובדי הוראה)

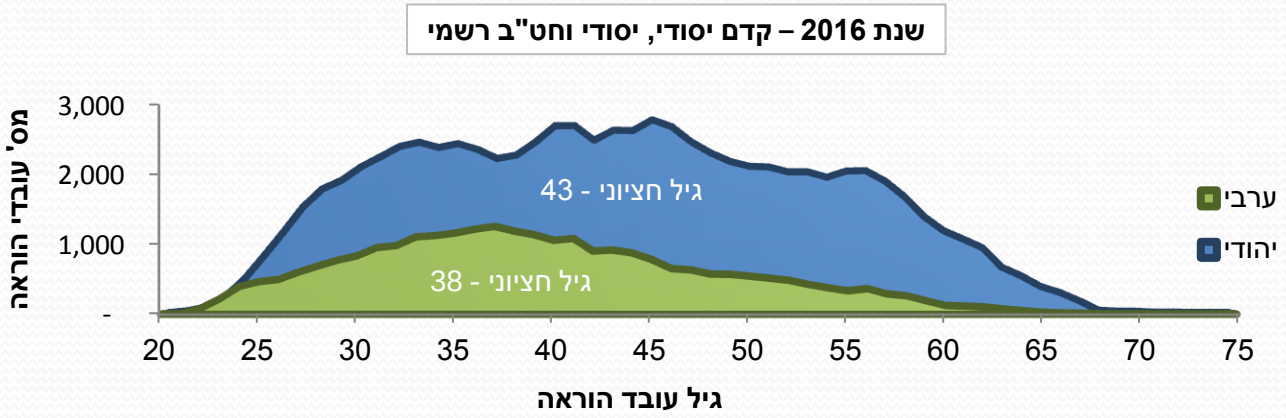

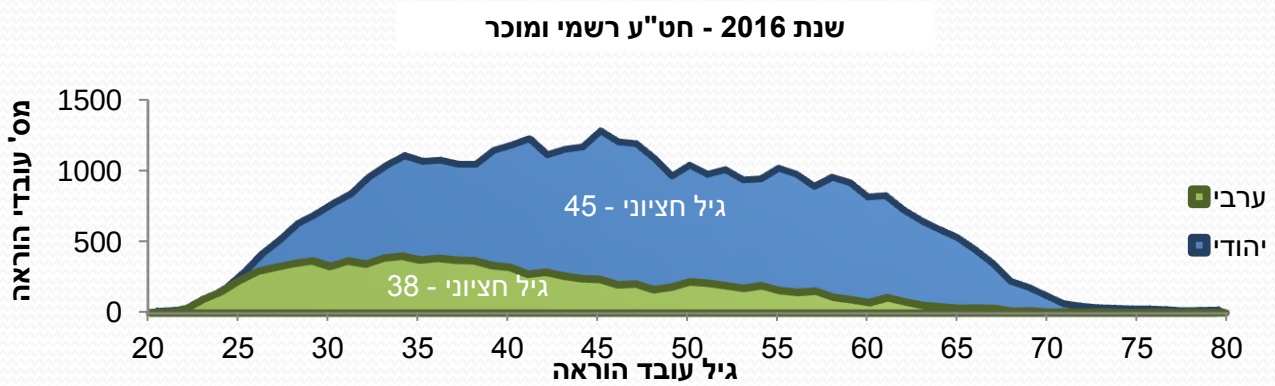

- לאורך השנים ממוצע גילאי עובדי הוראה בחינוך הערבי צעיר יותר מממוצע גילאי עובדי הוראה בחינוך העברי בכל שלבי החינוך.
- ממוצע גיל עובדי הוראה בחינוך הקדם יסודי, יסודי וחט"ב הרשמי במגזר העברי הוא 43.4 ובחינוך הערבי 39.5 שנים.
- ממוצע גיל עובדי הוראה בחטיבה העליונה במגזר העברי הוא 46 ובחינוך הערבי 40 שנים.

מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

שיעור הנשים בקרב עובדי הוראה בחינוך הרגיל*

(לפי עובדי הוראה)

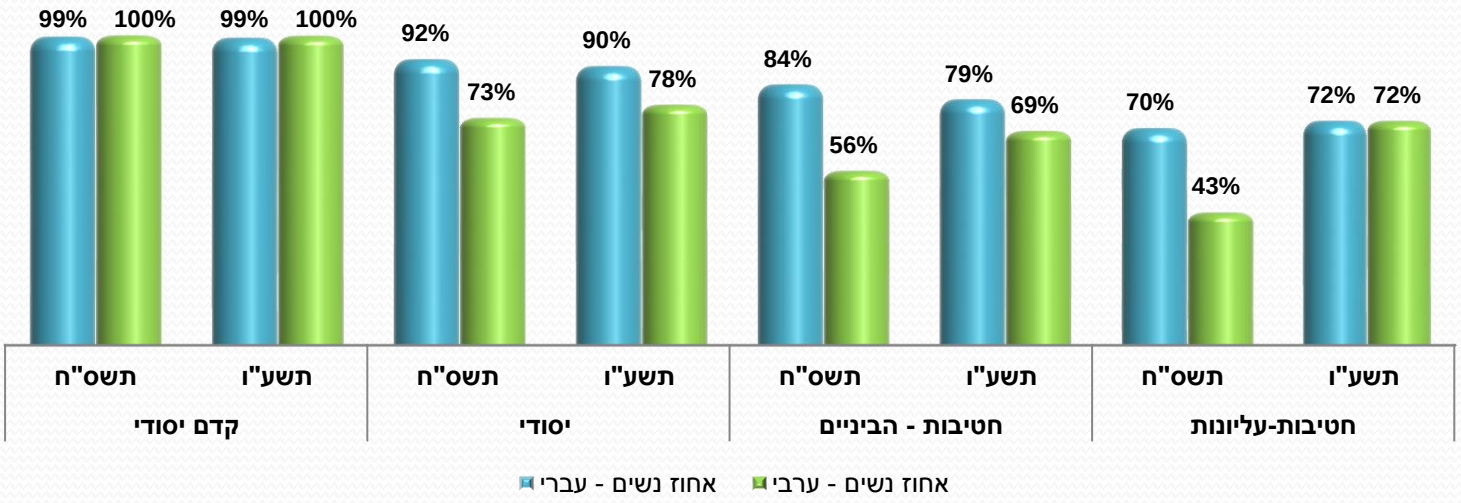

- שיעור הנשים בקרב עובדי הוראה בחינוך העברי גבוה יותר מאשר החינוך הערבי בבתי הספר לאורך השנים.
- בחינוך הערבי ישנה עלייה מתמדת לאורך השנים באחוז הנשים מתוך כלל עובדי ההוראה לעומת החינוך העברי שבו ישנה ירידה לאורך השנים בשיעור הנשים בקרב עובדי הוראה בביה"ס למעט החטיבה העליונה.

* חינוך רגיל - שלבי החינוך קדם יסודי, יסודי וחט"ב במוסדות החינוך הרשמי ושלב חינוך החטיבה העליונה כולל מוסדות בחינוך רשמי ומוכר אך ללא מוסדות הפטור.
- נתוני תשע"ו כוללים את המחוז החרדי הרשמי.

מקור הנתונים: משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה).

ב. תקציב משרד החינוך בשנים 2000-2016

(ללא תקציב הפיתוח) מחירים קבועים ושוטפים (מיליארדי ש"ח)

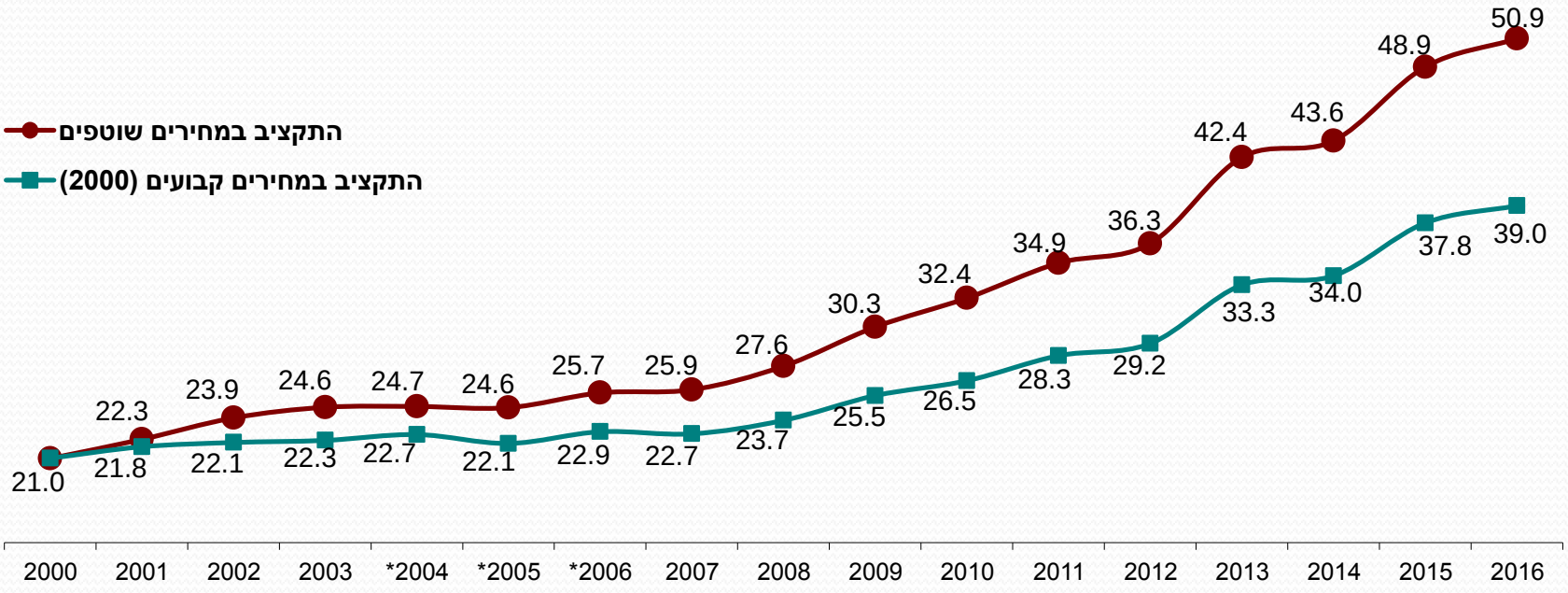

* בשנים 2004-2006 התקציב כולל את התרבות והספורט.

בשנת 2015 גדל התקציב במחירים קבועים בשיעור של כ 11% לעומת תקציב 2014.

בשנת 2016 גדל התקציב במחירים קבועים בשיעור של כ 3.2% לעומת תקציב 2015.

מקור הנתונים: משרד החינוך, מינהל כלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה)

שיעור השינוי השנתי בתקציב ובמספר התלמידים

מחירים קבועים (מיליארדי ש"ח)

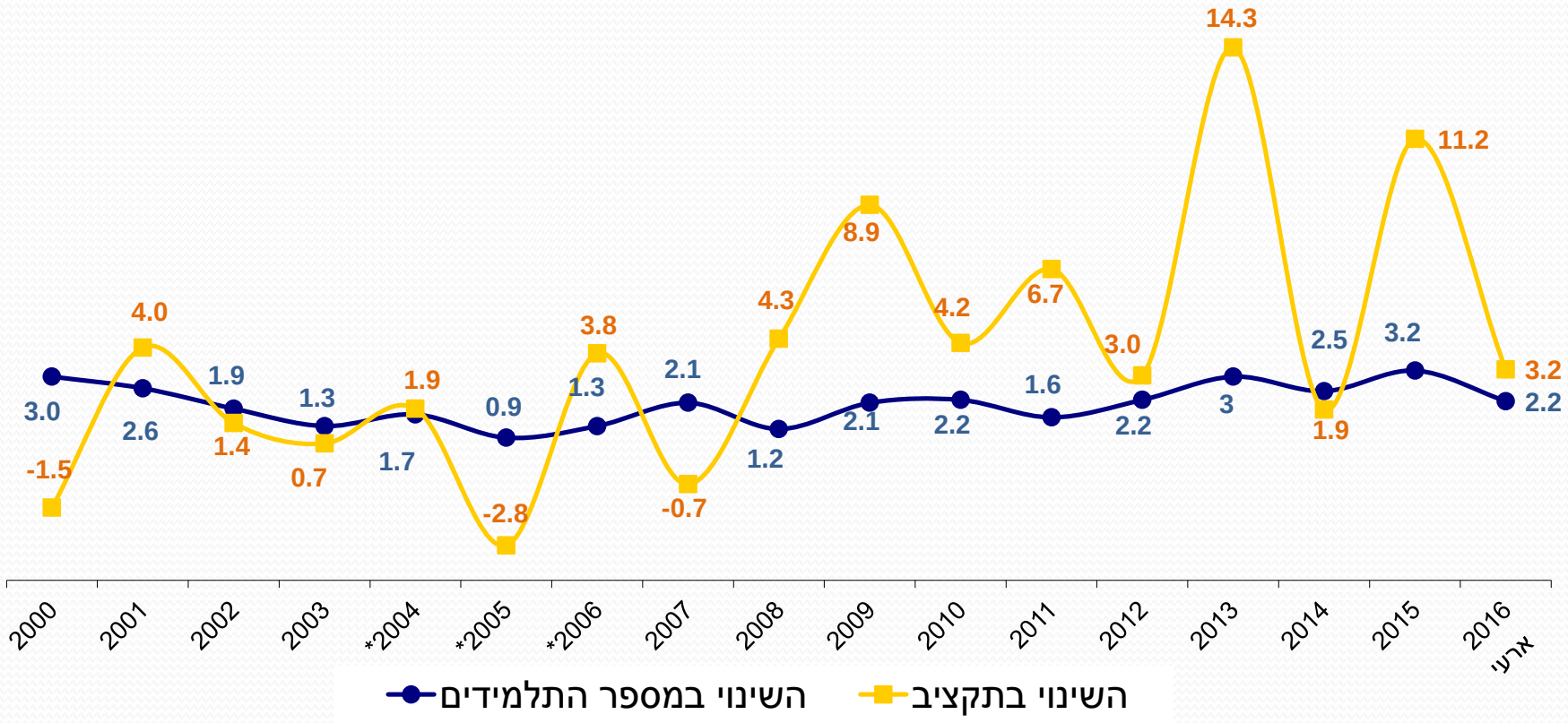

בגרף זה נמדד שיעור השינוי בכל שנה לעומת השנה הקודמת.

עד 2016 מספר התלמידים גדל בכ- 37% כאשר התקציב גדל ב- 86%.

* בשנים 2004-2006 התקציב כולל את התרבות והספורט.

מקור הנתונים: משרד החינוך, מינהל כלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה)

התקציב הרגיל של משרד החינוך 2016

לפי מיון כלכלי

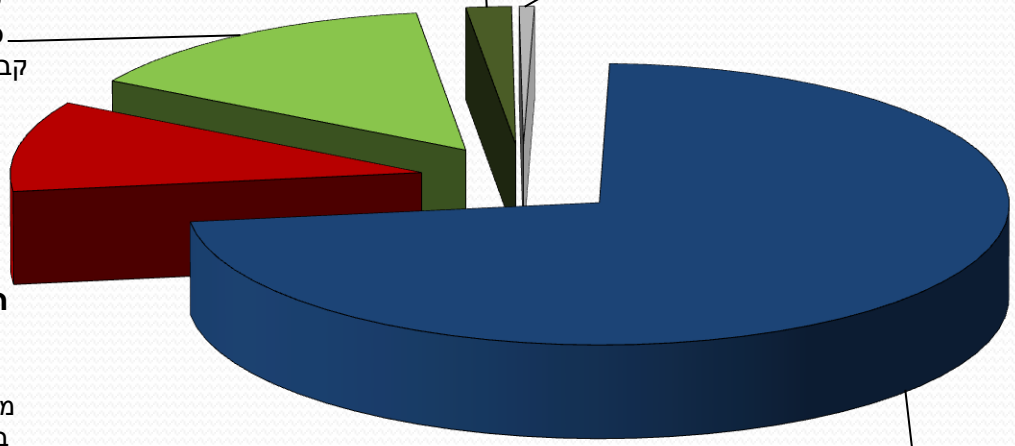

סה"כ 50.9 מיליארד ש"ח

(50,861,316)

מקור הנתונים: משרד החינוך, מינהל כלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה)

תקציב משרד החינוך וההשתתפות בשלטון המקומי

(מיליארדי ש"ח)

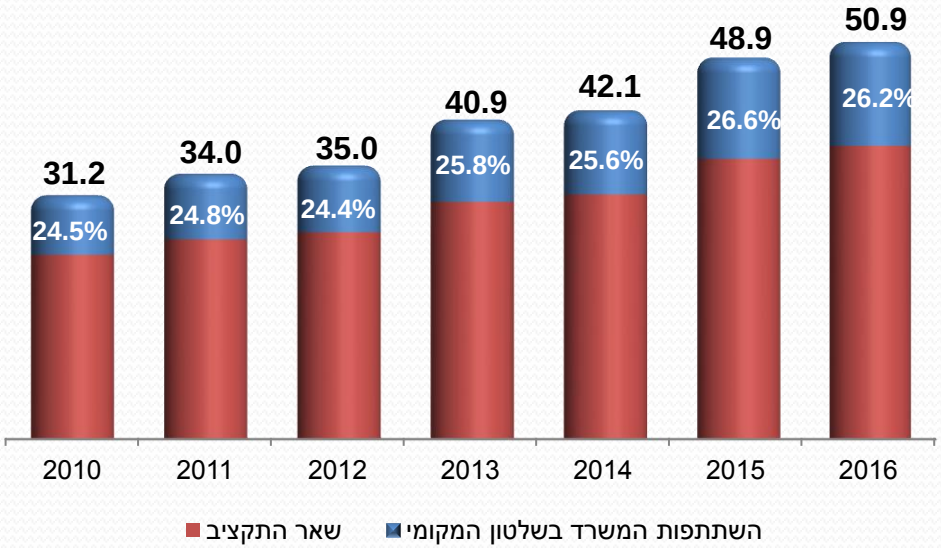

- בשנת 2015, משתתף משרד החינוך בתקציבי הרשות המקומית בסך של כ-13.0 מיליארד ₪ המהווים יותר מרבע מתקציב המשרד.
- בשנת 2016, משתתף משרד החינוך בתקציבי הרשות המקומית בסך של כ- 13.3 מיליארד ₪, 26.2% מתקציב המשרד.

שנה	תקציב משרד החינוך	השתתפות המשרד בשלטון המקומי	שיעור השתתפות מסך התקציב
2010	31,200,072	7,632,454	24.5%
2011	33,951,378	8,413,046	24.8%
2012	34,994,600	8,548,070	24.4%
2013	40,907,800	10,553,352	25.8%
2014	42,099,533	10,794,302	25.6%
2015	48,859,772	12,984,405	26.6%
2016	50,861,316	13,333,764	26.2%

* בשנת 2015 התקציב אושר בסוף השנה, ולכן נתוני התקציב וסכום ההשתתפות כוללים את הרזרבה.